

Винесений в окремих розділ пожежно-прикладний спорт також не вирішує проблеми спеціальної фізичної підготовки, хоча б через певну обмеженість його програми та не обов'язковість для всіх пожежників.

Актуальність дослідження полягає і в тому, що відповідальними за рівень професійної (в тому числі фізичної) підготовленості особового складу є офіцери, котрі готуються у спеціальних вищих закладах освіти. Тому, об'єктивізація і вдосконалення методики професійно-прикладної фізичної підготовки є особливо необхідною саме для курсантів вищих закладів освіти.

У рішенні колегії МВС України (жовтень, 2000 рік), зокрема, вказано, що "підвищення рівня професіоналізму кадрів викликає серйозне занепокоєння. Процес навчання відірваний від практики. Незадовільною є фізична підготовка працівників. Потребує кардинальних змін і нових підходів організація навчального процесу у вищих навчальних закладах" [1].

Таким чином, виходячи з вищевикладеного, можемо зробити висновок, що вдосконалення методики професійно-прикладної фізичної підготовки курсантів пожежно-технічних навчальних закладів МВС України є актуальним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ міністерства внутрішніх справ України від 21.10.2000. №759.
2. Наказ міністерства внутрішніх справ України від 15.08.2001. №690.
3. Романенко В.А. Двигательные способности человека. Донецк: "Новый мир", УКЦентр, 1999. – 336 с.

IMPROVEMENT OF PROFESSIONAL APPLIED PHYSICAL PREPARATION OF FIRE-TECHNICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS MCF OF UKRAINE

YURI ANTOSHKIV

*The Lviv state institute of physical culture
The Lviv Institute of Fire Safety MCF of Ukraine*

In this article the problems of improvement of professional - applied physical preparation of the cadets of fire-technical educational institutions MCF of Ukraine.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ ВПРАВИ З ТРИКОЛІННОЮ ВИСУВНОЮ ДРАБИНОЮ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ МВС УКРАЇНИ

БАБАК ВОЛОДИМИР КОРНЕЛЬОВИЧ
ЛЕВКІВ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

*Львівський інститут пожежної безпеки МВС України
Львівський державний інститут фізичної культури*

За даними статистичних служб в Україні працівники пожежної охорони щодоби в середньому виїжджали на пожежі 576 разів, тобто через кожні 2,5 хвилин. За рік ця цифра становить 210240 бойових виїздів. Серед них на житловий сектор припадає 80% всіх пожеж та 95% загиблих. У результаті успішних дій

підрозділів вогнеборців у минулому році під час гасіння пожеж було врятовано життя 7774 людей, в тому числі 1139 дітей. Звичайно, що за сигналом “Тривога” йшли до місць викликів щоразу різні бойові розрахунки. Однак, наведені дані свідчують немалий вклад пожежних у збереження громадського спокою, а специфіка професії, де виконання службових обов’язків межує з моральним, фізичним та психологічним перевантаженнями, вказує на необхідність підвищувати підготовленість працівників пожежної охорони МВС України до виконання вправ, спрямованих на гасіння пожеж.

На сьогоднішні актуальною проблемою залишається пошук шляхів найбільш раціонального і ефективного способів використання триколінної висувної драбини для доставки вогнегасних засобів до осередків пожежі, що знаходяться на середніх висотах. Це пов’язано з тим, що в сучасних умовах гарнізони пожежної охорони на 90% обладнані бойовою технікою основного призначення (автоцистерни), які комплектовані саме триколінною висувною драбиною. Значну перевагу робота з висувною драбиною має також у процесі прокладання шляху рукавним лініям до місця пожежі, коли незручно або неможливо під’їхати до основи будівель пожежною спецтехнікою (автодрабиною, колінчатим автопід’їмачем), а також для швидкої евакуації людей з висот у місцях ускладненого під’їзду до стін будівель, вікон та балконів.

У зв’язку з цим, перед нами були поставлені завдання: проаналізувати техніку виконання і здійснити порівняльний аналіз вправи з триколінною висувною драбиною, що виконується в рамках пожежно-муштрового вишколу і пожежно-прикладного спорту, а також визначити шляхи підвищення ефективності рухових дій обома (1-им та 2-им) номерами бойового розрахунку у процесі виконання різних етапів вправи з висувною драбиною.

Було висунуто гіпотезу, що застосування елементів способу виконання вправи з триколінною висувною драбиною в пожежно-прикладному спорті дозволить значно прискорити і полегшити зняття та її доставку особовим складом пожежної охорони під час бойової роботи в реальних умовах пожежі.

Перший етап як в пожежно-муштровому вишколі, так і в пожежно-прикладному спорті передбачає однакову мету – зняття висувної драбини з пожежного автомобіля, яке починає другий номер бойового розрахунку [1].

В умовах пожежно-прикладного спорту другий номер бойового розрахунку, знімаючи висувну драбину з пожежної автомашини правою рукою, перехоплює її в четверте вікно пакету тятив зі сторони основи висувної драбини і кладе її на праве плече. Перший номер, розкріпивши фіксатор висувної драбини, приймає її зі сторони роликів на ліве плече [3].

В умовах підготовки до гасіння пожеж (пожежно-муштровий вишкіл) другий номер бойового розрахунку, знімаючи висувну драбину з пожежної автомашини правою рукою перехоплює драбину в третє вікно пакету тятив і з боку основи висувної драбини на праве плече. Перший номер, розкріпивши фіксатор висувної драбини, приймає її з боку роликів теж на праве плече [2].

Таким чином, спортсмени (2-ий номер) перехоплюють драбину правою рукою у четверте вікно, а пожежники – в третє, що значною мірою затримує процес висування драбини. Крім того, спортсмени (1-ий номер) приймають драбину на ліве плече, а пожежні – на праве. В результаті під час перенесення драбини до

місця пожежі, яке відбувається на максимальній швидкості, в пожежно-прикладному спорті драбина знаходиться між обома номерами бойового розрахунку, і тим самим її вага (50 кг) урівноважується, а можливість її падіння зводиться до мінімуму. При виконанні вправи у пожежно-муштровому вишколі драбина знаходиться з правого боку від обох номерів бойового розрахунку. Щоб не допустити падіння драбини, першому номерові доводиться ще й правою рукою підтримувати драбину за верхній пакет тятив. Такий спосіб виконання вправи вимагає докладання додаткової сили для утримування драбини і сповільнює швидкість її перенесення.

У зв'язку з цим, ефективним видається у процесі бойової роботи та навчально-тренувальної діяльності на заняттях пожежно-муштрового вишколу 2-му номерові бойового розрахунку перехоплювати триколінну висувну драбину в четверте вікно, а 1-му номерові – переносити її на лівому плечі.

Другий етап також передбачає однакову мету – перенесення та встановлення висувної драбини до вікна поверху. В умовах пожежно-прикладного спорту перший номер переносить висувну драбину на лівому, а другий – на правому плечі. Другий номер, утримуючи висувну драбину лівою рукою за четверту сходинку зі сторони основи, встановлює висувну драбину в рятувальну подушку, а правою рукою за три перехопи висовує на стандартну висоту та закріплює висувну драбину. Перший номер піднімає з лівого плеча висувну драбину і, прийнявши правою рукою пакет тятив, штовхає та утримує висувну драбину у вертикальному положенні за третє (широке) коліно [3].

В умовах пожежно-муштрового вишколу обидва номери переносять висувну драбину на правому плечі. Другий номер, утримуючи її лівою рукою за третю сходинку з боку основи, встановлює у рятувальну подушку, а правою рукою за 4-6 перехватів висовує висувну драбину на стандартну висоту та закріплює її. Перший номер піднімає висувну драбину лівою рукою з правого плеча, переносить її над головою, утримуючи верхній пакет тятив правою рукою, та штовхає і утримує висувну драбину у вертикальному положенні [1, 2, 4].

Таким чином, у зв'язку з тим, що 2-ий номер у процесі виконання вправи в пожежно-прикладному спорті переносить її в четвертому вікні, йому для встановлення драбини у рятувальну подушку потрібно менше нахилитися, ніж 2-му номерові у процесі виконання вправи в пожежно-муштровому вишколі, де він переносить драбину в третьому вікні. Крім того, після встановлення драбини у рятувальну подушку спортсмени менше часу витрачають для того, щоб захопити трос якнайвище і за меншу кількість перехопів висунути драбину. 1-му номерові в умовах пожежно-прикладного спорту, у зв'язку з тим, що вона знаходиться на лівому плечі, необхідно лише нахилити її вправо і підтримати правою рукою для встановлення у вертикальне положення. 1-му номерові в умовах пожежно-муштрового вишколу у зв'язку з тим, що вона знаходиться на правому плечі, необхідно підняти висувну драбину лівою рукою з плеча і перенести її над головою. Такий спосіб виконання вправи сповільнює швидкість і вимагає докладання додаткової сили для встановлення драбини у вертикальне положення.

У зв'язку з цим, підтверджується ефективність в умовах пожежно-муштрового вишколу 2-му номеру бойового розрахунку перехоплювати триколінну висувну драбину у четверте вікно, а 1-му номерові – переносити її на лівому плечі.

Третій етап передбачає різну мету – у пожежно-прикладному спорті піднімання по висувній драбині на третій поверх здійснюється в висувсинтетичному спортивному костюмі без будь-якого пожежно-технічного обладнання, а в пожежно-муштровому вишколі піднімання здійснюється в бойовому одязі та спорядженні (карабін, пожежна сокира, пожежна каска) в будь-яких погодних умовах. Крім того, в реальних бойових діях працівникам пожежної служби потрібно доставляти на висоту вогнегасні засоби (піднімати рукави зі дулом), а деколи, в залежності від ступеня задимленості, потрібно підніматися по висувній драбині в апаратах захисту дихання (протигази) [1, 4]. В цих випадках переймати техніку піднімання по висувній драбині з пожежно-прикладного спорту доцільно. Отже, на третьому етапі в спорядженні пожежного зручніше і безпечніше підніматися з технікою виконання, що прийнята в пожежно-муштровому вишколі.

Таким чином, порівняльний аналіз техніки виконання вправи з триколінною висувною драбиною в умовах пожежно-муштрового вишколу і в умовах пожежно-прикладного спорту, дозволяє зробити висновки, що у процесі підготовки вогнеборців до гасіння пожеж 2-му номерові бойового розрахунку доцільно приймати і переносити драбину, утримуючи її в четвертому вікні, а 1-му номерові – переносити драбину на лівому плечі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушмин В.А., Плеханов В.Н., Сафонов А.В. *Пожарно-строевая подготовка*. – М.: Стройиздат, 1988. – 223 с.
2. Моисеев Г.Т., Сафонов А.В., Кабанов М.Л. *Пожарно-строевая подготовка*. – М.: Стройиздат, 1974. – 192 с.
3. Платонов Н.Х., Тимошенко С.Н., Чиханов Ю.П. *Пособие по пожарно-прикладному спорту*. – М.: Стройиздат, 1971. – 218 с.
4. Стоянович О.Е., Шкарабура Н.П. *Пособие по пожарно-строевой подготовке*. – М.: Стройиздат, 2001. – 342 с.

THE WAYS OF OPTIMIZING THE PERFORMING OF AN EXERCISE WITH THE THREE-SECTION NESTED LADDER BY THE OFFICER'S STAFF OF THE FIRE PROTECTION OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE.

BABAK VOLODYMYR KORNELIOVYCH
LEVKIV VOLODYMYR IVANOVYCH

*Lviv Institute of the Fire Safety of the MIA of Ukraine
Lviv State Institute of the Physical Culture*

The borrowing of the technical elements in performing the exercises with the three-section nested ladder from fire-applied sport into the fire-fighting sport will improve the process of training the officer's staff of the Fire Protection of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.